

schopné, že se narodilo živé a že bylo usmrcena teprve po porodu násilným činem D-ové. Tato neúplnost je stížností vytýkána tím, že zdůrazňuje tyto skutečnosti v námitce, že šlo jen o beztrestné uspíšení porodu. Zjištění těchto skutečností nemohlo ovšem — jak stížnost neprávem předpokládá — vésti ke zproštění stěžovatelky z obžaloby ani pro zločin podle §§ 5, 144 tr. zák. Názor stížnosti, že předmětem vyhnání plodu, t. j. zločinu podle první eventuality § 144 tr. zák. není plod, který dospěl již tak dalece, že jest schopen samostatného života mimo lůno mateřské, lze odkázati na opačný názor v literatuře a i v judikatuře (viz obzvláště rozhodnutí sb. n. s. čís. 842) ustálený, že ustanovení § 144 tr. zák. chrání nerušený vývin lidského plodu ve všech obdobích jeho intrauterálního života, t. j. od početí až do doby, kdy se odloučí přirozeným pochodem od těla matčina, takže pod ustanovení první věty § 144 tr. zák. spadá i umělé přivodění předčasného porodu v užším smyslu slova, umělé uspíšení odloučení se zárodku od těla matčina v době, kdy zárodek jest již schopen samostatného života a po vybavení z lůna matčina skutečně žijě. Avšak uvedené skutečnosti mají význam pro posouzení, které z obou trestních sazeb § 145 tr. zák. jest na souzený skutek použiti. I zločin vyhnání plodu v užším smyslu slova, t. j. podle první eventuality § 144, jest — jak dovozuje rozhodnutí bývalého zrušovacího soudu ve Vídni čís. 1412 úř. sb. — dokonán teprve usmrcením plodu, nastavším právě odloučením ho od těla matčina. Správnosti tohoto názoru nasvědčuje — mimo dějinný vývoj tohoto ustanovení, který líčí poznámka k uvedenému rozhodnutí z vývodů zástupce generální prokuratury — i doslov a smysl § 145 tr. zák., který mluví povšechně o pokusu vyhnání a o způsobeném, uskutečněném vyhnání, ač se vztahuje i k druhé eventualitě § 144, t. j. k usmrcení rodičího se dítěte před nastávajícím jeho odchodem z těla matky. Má-li takto nastati při obou eventualitách stejný trest, dlužno žádati pro obě eventuality také stejný protiprávní výsledek, tedy i pro zločin spáchaný vyhnáním plodu v užším slova smyslu smrt zárodku, takže jest i na tento zločin použiti toliko trestní sazby stanovené na pokus vyhnání, přišlo-li dítě při uměle uspíšeném porodu na svět živé a zůstalo-li by na životě, kdyby nebylo bývalo zemřelo z příčiny jiné; zejména následkem dodatečného jednání jiné osoby, zvláště matky. Při zjištění uvedených skutečností propadla by tedy stěžovatelka jen první mírnější sazbě § 145 tr. zák., kdežto rozsudek jí vyměřil trest podle přísnější sazby druhé. Pro vyličené zmatky byl — aniž třeba zabývat se ostatními formálními výtkami stížnosti — rozsudek první stolice zrušen z důvodu čís. 5 Šu 281 tr. ř. Jelikož jest podle povahy shledaných zmatků vrátiti věc nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí (§ 288 čís. 1 tr. ř.), bylo stížnosti vyhověno ihned v zasedání neveřejném podle § 5 zákona z 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. na rok 1878.

Čís. 2938.

Skutková podstata přestupku § 312 tr. zák. nepředpokládá urážlivý úmysl na straně pachatelově, ani takový projev, jímž by se úřední osoba

mohla cítiti dotčenou; stačí po stránce objektivní, bez ohledu na to, zda se veřejný činitel cítí osobně na své cti dotčeným, či nikoliv, způsobilost projevu nebo skutku, snížení vážnost úřední osoby právě úřad nebo službu vykonávající, v očích jiných osob, a po stránce subjektivní vědomí pachatele o této způsobilosti jeho jednání. To i ono předpokládá při projevech a skutcích, jichž urážlivá povaha není naprosto zřejma již z nich samotných (na př. položení ruky na rámě úřední osoby), zjištění, jaký význam měly podle okolností, za nichž se staly.

(Rozh. ze dne 20. října 1927, Zm I 409/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 10. května 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejným zřízením a opatřením slovy i skutkem podle § 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc přikázal k opětovnému projednání a rozhodnutí místně příslušnému okresnímu soudu.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 9 písm. a) a 10 tr. ř. Zmatky stížností uplatňované jsou zmatky hmotněprávními, jichž zákonné provádění spočívá v právních úvahách o skutečnostech napadeným rozsudkem zjištěných. Prováděním dovolávaných zmatků nejsou tudíž vývody, kterými odvozuje stížnost beztrestnost souzeného jednání stěžovatelova ze skutkových předpokladů, že závadný výrok svědčil nikoli soudnímu vykonavateli K-ovi, nýbrž solicítátoru Š-ovi, že stěžovatel chtěl jak oním projevem, tak i položením ruky na rameno K-ovo toliko upozorniti na nepřípustnost provádění exekuce v cizím bytě a že stěžovatel neměl úmyslu K-u urážeti. Neboť rozsudek zjišťuje, že souzený projev platil K-ovi, a nezjišťuje ani uvedeného účelu souzeného jednání, ani nedostatku urážlivého úmyslu na straně stěžovatelově. Stížnost jest na omylu i, pokud dovozuje, že skutková podstata § 312 tr. zák. předpokládá urážlivý úmysl na straně pachatelově neb alespoň takový projev, kterým by se osoba úřední mohla cítiti dotčenou. Stačí, aniž záleží na tom, zda se veřejný činitel cítí osobně na své cti dotčeným či nikoliv, pro přestupek § 312 tr. zák. po stránce objektivní způsobilost projevu nebo skutku, snížení vážnost úřední osoby právě úřad nebo službu vykonávající, v očích jiných osob a po stránce subjektivní vědomí pachatele o této způsobilosti jeho jednání. To i ono předpokládá při projevech a skutcích, jichž urážlivá povaha není naprosto zřejma již z nich samotných, zjištění, jaký význam měly projevy a skutky podle okolností, za nichž se staly, tedy zejména jaký byl smysl projevu, o němž se s hlediska § 312 tr. zák. uvažuje. Avšak svémocným výkladem závadného projevu a současného skutku a vývody, arciť z rámce pouhých úvah o právním významu zjištěných skutečností vypadajícími, co jest podle názoru stížnosti třeba

k opodstatnění subjektivní stránky přestupku § 312, poukazuje stížnost zřetelně k námitce, že se v rozsudku nedostává ani výkladu závadného projevu a výroku o tom, jaký byl význam položení ruky stěžovatelovy na rameno K-ovo s hlediska vážnosti veřejného úřadu jím vykonávaného, ani výroku o subjektivní stránce souzeného jednání. Touto námitkou je stížnost v právu. Nejsou v rozsudku zjištěny ani skutečnosti, opodstatňující shora uvedenou způsobnost souzeného projevu a skutku stěžovatelova, ani skutečnosti opodstatňující jeho vědomí o této způsobnosti. Rozhodovací důvody nezjišťují smysl projevu, neuvažujíce o tom, zda bylo jím jen — byť způsobem neslušným — upozorněno na domnělou nepřipustnost exekučních úkonů v bytě, prý exekutu cizím, či zda bylo jím exekučnímu orgánu vytýkáno, že vykročuje z mezí svých práv a porušuje předpisy proň závazné. Rozhodovací důvody nezjišťují dále význam položení ruky stěžovatelem na rámě exekučního orgánu, neuvažujíce o tom, zda byl tím exekuční orgán jen upozorněn na to, že současně pronesená slova svědčí jemu, či zda byla tím nedotknutelnost jeho těla porušena na újmu vážnosti úřadu jím vykonaného. A rozhodovací důvody nezjišťují posléze, zda byl si stěžovatel případně vědom protiprávního smyslu projevu, pokud se týče významu svého skutku. Pro nedostatek uvedených zjištění není skutková podstata přestupku § 312 tr. zák. naplněna ve známce »urážky« ani po stránce objektivní, ani po stránce subjektivní, takže spočívá odsuzující výrok po případě na nesprávném použití zákona a jest jej zrušiti z důvodu čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř. Jelikož podle povahy shledaného zmatku nelze se obejít bez nového hlavního přelíčení, byl rozsudek zrušen podle § 5 zákona čís. 3 z roku 1878 ihned v zasedání neveřejném. Nové projednání a rozhodnutí věci dlužno přikázati okresnímu soudu místně příslušnému, protože jde již jen o přestupek.

Čís. 2939.

Obvyklost »vychvalování« nabízeného zboží, jímž jest pouhé, třebaž i důtklivé upozorňování na jeho skutečné přednosti a výhody, není překážkou, by nebylo takové jednání posuzováno s hlediska trestního zákazu, jehož skutkové předpoklady se naplnily (§ 197 tr. zák.), jde-li o vědomé a k majetkovému poškození kupujících čelící jich klamání, záležející v tom, že byly přikládány »nabízenému zboží« vlastnosti, kterých nemá.

Měla-li přednesená nepravda zamýšlený účinek a uvedla druhou osobu skutečně v omyl, t. j. vzbudila v ní s objektivní pravdou se neshodující představy o jakosti nebo mnohosti plnění, nabízeného smluvníkem za plnění vyžadované navzájem od klamaného, z kterýchžto představ klamaný pak vycházel, ku své škodě se rozhoduje, je tím otázka způsobnosti použitého prostředku k oklamání a tudíž náležitost lstivosti (jednání nebo předstírání) pro konkrétní případ vyřešena skutečným sběhem událostí.

Náležitost »lstivosti« není naplněna každou, jakoukoli nepravdou o sobě, nýbrž vyžaduje, by mohla vyvolati v osobě klamaného omyl,